

BORGERLØNS-CITATER **til belysning af og begrundelse for borgerløn**

PER STIG MØLLER, De konservative

Per Stig Møller (minister i flere borgerlige regeringer, senest udenrigsminister, 2001-) argumenterer i 1973 for en utopi, der gør op med arbejdet som en bibelsk forbandelse. Det bør ikke være nogen »skam« ikke at have arbejde, og »ressourcekatastrofen« betyder, at vi faktisk skal indstille »en mængde beskæftigelser«. Per Stig Møller foreslå, at alle får borgerløn, »uanset om de arbejder eller ej« ...

»De dømte og de frelste.

Kritikken af ejendommen/menneskeopfattelsen fører en kritik af arbejdet med sig. Og ud af den kommer en utopi, som stemmer overens med de tidligere utopier. Arbejdet har lige til i dag været en bibelsk straf over Adams svaghed, blot er der nogle som har lukreret på denne straf og dermed sat sig i Guds sted, hvilket næppe er rimeligt (...)

Ud fra vor klassiske opfattelse af arbejdet kan mennesket kun tjene sit daglige brød i sit ansigts sved. Men den opfattelse er forkert. Arbejdet kan ikke være menneskets mål, men kun dets middel (...)

Endelig må opfattelsen af arbejde ændres til, at det ikke er nogen skam ikke at have arbejde. For at imødekomme ressourcekatastrofen må flere industriformer sandsynligvis ophøre. En mængde beskæftigelser må indstilles (...)

Et udmærket svar på denne udfordring til en arbejds politik har Det konservative Folkeparti givet ved at tale om uddannelse for livet, hvorefter alle arbejdsløse får løn for at sætte sig på skolebænken, hvor de omskoles til fag, der har brug for dem. Det tyder på, at man er parat til at betale uddannelsesløn til arbejdsløse. Vi er også parate til at betale en (beskeden) arbejdsløshedsunderstøttelse, og vi har ofte kalkuleret med arbejdsløshed som et middel til at imødegå inflation. Samfundet har også viljen til at betale for at holde folk fra arbejdet.

Det er imidlertid fare for at uddannelsen for livet ikke hjælper på problemet, men snarere i det lange løb omgår det. Der vil efterhånden være så mange, som skal holdes fra de nedlagte arbejdspladser, at der end ikke med sabbatår og korttidsarbejde vil være jobs til alle, hvor omskolingen i de fleste tilfælde vil blive omskoling for omskolingens/beskæftigelsens skyld. Resultatet er, at vi må finde en anden måde, et andet kriterium hvorefter vi deler pengene i samfundet mellem dets borgere. Da samfundet har indskrænket arbejdspladserne, kan arbejdet ikke længere være kriteriet. I stedet må man stille alle borgere lige og udbetale borgerløn til alle, uanset om det arbejder eller ej. Borgerlønnen kan så forøges med vederlag for arbejde, således at man for dem i arbejde, som gerne vil, og motiverer dem til at blive borte fra arbejdet, som mener at kunne klare sig psykisk uden, d.v.s. selv finde en meningsfuld beskæftigelse, hvilket er det mest værdifulde for et menneske, og hvilket samtidig er karakteristisk for mennesket i Galbraith's misundte 'nye klasse'«

Per Stig Møller et al.: *Utopi og virkelighed*, s. 74-78 (1973)
